DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 29 november 2011 *

I mål C-371/10,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Gerechtshof Amsterdam (Nederländerna), genom beslut av den 15 juli 2010, som inkom till domstolen den 26 juli 2010, i målet

National Grid Indus BV

mot

Inspecteur van de Belastingdienst Rijnmond/kantoor Rotterdam,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden på första avdelningen A. Tizzano, tillförordnad ordförande, avdelningsordförandena J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts (referent) och A. Prechal, samt domarna R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, E. Levits, A. Ó Caoimh, L. Bay Larsen, T. von Danwitz och M. Berger,

* Rättegångsspråk: nederländska.

generaladvokat: J. Kokott,
justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 21 juni 2011,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— National Grid Indus BV, genom F. Pötgens, belastingadviseur, samt genom D. Hofland och E. Pijnacker Hordijk, advocaten,

— Nederländernas regering, genom C. Wissels och M. de Ree, samt genom J. Langer, samtliga i egenskap av ombud,

— Danmarks regering, genom C. Vang, i egenskap av ombud,

— Tysklands regering, genom T. Henze och C. Blaschke, båda i egenskap av ombud,

— Spaniens regering, genom M. Muñoz Pérez, i egenskap av ombud,

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues och N. Rouam, båda i egenskap av ombud,

— Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av P. Gentili, avvocato dello Stato,

— Portugals regering, genom L. Inez Fernandes och J. Menezes Leitão, båda i egenskap av ombud,

— Finlands regering, genom J. Heliskoski och M. Pere, båda i egenskap av ombud,

— Sveriges regering, genom A. Falk och S. Johannesson, båda i egenskap av ombud,

— Förenade kungarikets regering, genom S. Hathaway, i egenskap av ombud, biträdd av K. Bacon, barrister,

— Europeiska kommissionen, genom W. Roels och R. Lyal, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 8 september 2011 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 49 FEUF.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan National Grid Indus BV (nedan kallat National Grid Indus), som är ett enligt nederländsk rätt bildat bolag, vars säte enligt bolagsordningen är beläget i Nederländerna, och Inspecteur van de Belastingdienst Rijnmond/kantoor Rotterdam (skattemyndigheten i Rijnmond/Rotterdamkontoret) (nedan kallad skattemyndigheten) angående beskattning av orealiserade värdeökningar på tillgångar i National Grid Indus i anledning av flyttningen av bolagets verkliga ledning till Förenade kungariket.

Tillämpliga bestämmelser

Avtalet för att undvika dubbelbeskattning och förhindra skatteflykt

3 Konungariket Nederländerna och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har ingått ett avtal för att undvika dubbelbeskattning och förhindra skatteflykt beträffande skatt på inkomst (nedan kallat avtalet).

4 I artikel 4 i avtalet föreskrivs följande:

”1. Vid tillämpningen av detta avtal åsyftar uttrycket ’person med hemvist i en avtalsslutande stat’ person som enligt lagstiftningen i denna stat är skattskyldig där på grund av hemvist, bosättning, plats för företagsledning eller annan liknande omständighet...

...

3. Då på grund av bestämmelserna i punkt 1 annan person än fysisk person har hemvist i båda de avtalsslutande staterna, anses personen i fråga ha hemvist i den stat där den har sin verkliga ledning.”

5 Enligt artikel 7.1 i avtalet gäller att ”[i]nkomst av rörelse, som företag i en avtalsslutande stat förvärvar, beskattas endast i denna stat, såvida inte företaget bedriver rörelse i den andra avtalsslutande staten från där beläget fast driftställe. Om företaget bedriver rörelse på nyss angivet sätt, får företagets inkomst beskattas i den andra staten, men endast så stor del av den som är hänförlig till det fasta driftstället.”

6 I artikel 13 i avtalet föreskrivs följande:

”1. Vinst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av sådan fast egendom … som är belägen i den andra avtalsslutande staten, får beskattas i denna andra stat.

2. Vinst på grund av överlåtelse av lös egendom, som utgör del av rörelsetillgångarna i fast driftställe, vilket ett företag i en avtalsslutande stat har i den andra avtalsslutande staten, … får beskattas i denna andra stat. Detsamma gäller vinst på grund av överlåtelse av sådant fast driftställe (för sig eller tillsammans med hela företaget).

3. Vinst på grund av överlåtelse av skepp eller luftfartyg som används i internationell trafik … beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning.

4. Vinst på grund av överlåtelse av annan egendom än sådan som avses i punkterna 1, 2 och 3 beskattas endast i den avtalsslutande stat där överlåtaren har hemvist.”

Den nederländska lagstiftningen

7 I artikel 16 i 1964 års lag om inkomstskatt (Wet op de inkomstenbelasting 1964) (nedan kallad Wet IB) föreskrivs följande:

”Vinst som ett företag förvärvar och som ännu inte bokförts … hänförs till inkomsten det kalenderår under vilket den, för vars räkning näringsverksamheten drivs, upphör att uppbära skattepliktig inkomst från detta företag i Nederländerna …”

8 Enligt artikel 8 i 1969 års lag om inkomstskatt för juridiska personer (Wet op de vennootschapsbelasting 1969) (nedan kallad Wet VPB), är artikel 16 Wet IB analogt tillämplig vid påförandet av inkomstskatt för juridiska personer.

9 Enligt artikel 2.4 Wet VPB gäller att ”om ett rättssubjekt har bildats enligt nederländsk rätt anses detta rättssubjekt vid tillämpningen av förevarande lag ha sitt hemvist i Nederländerna …”.

Omständigheterna i det nationella målet och tolkningsfrågorna

10 National Grid Indus är ett bolag med begränsat ansvar som bildats enligt nederländsk rätt. Bolaget hade till och med den 15 december 2000 sin verkliga ledning i Nederländerna.

11 Detta bolag har sedan den 10 juni 1996 en fordran på National Grid Company plc, som är ett bolag med hemvist i Förenade kungariket, uppgående till 33 113 000 GBP.

12 Till följd av att det brittiska pundet ökade i värde i förhållande till den nederländska florinen uppkom en orealiserad valutakursvinst på denna fordran. Vinsten uppgick den 15 december 2000 till 22 128 160 NLG.

13 National Grid Indus flyttade detta datum sin verkliga ledning till Förenade kungariket. Enligt artikel 2.4 Wet VPB förblev National Grid Indus i princip obegränsat skattskyldigt i Nederländerna på grund av att det bildats enligt nederländsk rätt. Enligt artikel 4.3 i avtalet, som har företräde framför nationell rätt, skulle National Grid Indus emellertid anses ha sitt hemvist i Förenade kungariket efter det att bolaget flyttat sin verkliga ledning dit. Eftersom National Grid Indus efter att ha flyttat sitt säte inte längre hade något fast driftställe i Nederländerna enligt avtalet, erhöll Förenade kungariket i enlighet med artiklarna 7.1 och 13.4 i avtalet exklusiv rätt att beskatta bolagets inkomst och kapitalvinster efter flyttningen.

14 Genom tillämpningen av avtalet ansågs inte National Grid Indus längre uppbära någon skattepliktig inkomst i Nederländerna enligt artikel 16 Wet IB, och det gjordes därför med stöd av denna bestämmelse jämförd med artikel 8 Wet VPB en utflyttningsbeskattning av orealiserade värdeökningar vid den tidpunkt när företagets säte flyttades. Skattemyndigheten beslutade till följd härav att beskatta National Grid Indus för bland annat den valutakursvinst som nämns i punkt 12 i förevarande dom.

15 National Grid Indus överklagade detta beslut av skattemyndigheten till Rechtbank Haarlem som i dom av den 17 december 2007 valde att inte ändra det överklagade beslutet.

16 National Grid Indus överklagade Rechtbank Haarlems dom till Gerechthof Amsterdam.

17 Den hänskjutande domstolen fann inledningsvis att National Grid Indus kunde åberopa etableringsfriheten för att angripa de skattemässiga konsekvenser som Nederländerna, i egenskap av ursprungsmedlemsstat, anser ska följa av att bolaget flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat. Eftersom bolaget har bildats enligt nederländsk rätt påverkas inte dess existens eller funktion av den aktuella nationella lagstiftningen, varför det nationella målet skiljer sig från de fall som prövades i dom av den 27 september 1988 i mål 81/87, Daily Mail and General Trust (REG 1988, s. 5483; svensk specialutgåva, volym 9, s. 693), och i dom av den 16 december 2008 i mål C-210/06, Cartesio (REG 2008, s. I-9641). Tvivel kvarstår dock på denna punkt.

18 Vidare fann den hänskjutande domstolen att en sådan beskattning som den som är i fråga i det nationella målet utgör ett hinder för etableringsfriheten. Den nationella bestämmelse som låg till grund för beskattningen skulle dock kunna motiveras av ändamålet att – i enlighet med den skatterättsliga territorialitetsprincipen, sammankopplad med en tidsmässig komponent – säkerställa en välavvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna. Nämnda domstol förklarade i det avseendet att artikel 16 Wet IB grundar sig på tanken att hela den inkomst som ett bolag med hemvist i landet genererar ska beskattas i Nederländerna. När skattskyldigheten upphör i Nederländerna, till följd av att det aktuella bolaget flyttar sin verkliga ledning, ska de ännu orealiserade värdeökningarna på bolagets tillgångar, vilka ännu inte beskattats i Nederländerna, anses ha realiserats och därmed beskattas.

19 Enligt den hänskjutande domstolen kunde det emellertid inte uteslutas att den i den nationella lagstiftningen föreskrivna utflyttningsbeskattningen skulle kunna anses oproportionell enligt den rättspraxis som följer av dom av den 11 mars 2004 i mål C-9/02, de Lasteyrie du Saillant (REG 2004, s. I-2409), och av den 7 september 2006 i mål C-470/04, N (REG 2006, s. I-7409), eftersom den innebär ett omedelbart skatteuttag utan hänsyn till värdenedgångar som uppkommit efter det att det aktuella företagets säte flyttats. Enligt den hänskjutande domstolen är det även på denna punkt osäkert vad som gäller. Den tillade i detta hänseende att uppskov med beskattningen till dess att värdeökningarna verkligen realiseras skulle kunna innebära oöverstigliga praktiska problem.

20 Slutligen betonade den hänskjutande domstolen att någon värdeminskning inte har kunnat realiseras i förevarande fall efter det att National Grid Indus flyttade sin verkliga ledning, eftersom flyttningen har inneburit att en fordran i brittiska pund inte längre är förenad med någon valutakursrisk. Efter flyttningen är bolaget nämligen skyldigt att beräkna sin skattepliktiga inkomst i denna valuta.

21 Mot denna bakgrund beslutade Gerechtshof Amsterdam att vilandeförklara målet och att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Kan ett bolag, när den medlemsstat enligt vars rätt bolaget bildats, till följd av att bolaget flyttar sin verkliga ledning från denna stat till en annan medlemsstat, påför bolaget en utflyttningsskatt, på unionsrättens nuvarande stadium, åberopa artikel 43 EG (nu artikel 49 FEUF) mot utflyttningsstaten?

2) Om denna fråga besvaras jakande: strider en sådan utflyttningsskatt, som tas ut på värdeökningen på de tillgångar som bolaget har flyttat ut, såsom värdeökningen fastställts vid utflyttningstidpunkten, och som tas ut utan uppskov eller möjlighet att beakta senare värdeminskningar, mot artikel 43 EG (nu artikel 49 FEUF), såtillvida att utflyttningsskatten inte kan motiveras av behovet att fördela beskattningsrätten mellan medlemsstaterna?

3) Påverkas svaret på fråga 2 av att den berörda utflyttningsskatten avser en (valutakurs)vinst som har uppkommit när Nederländerna hade beskattningsrätten, trots att vinsten på grund av de skatteregler som gäller i tillflyttningsstaten inte kan synliggöras där?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

22 Den hänskjutande domstolen har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida ett bolag som bildats enligt en medlemsstats rätt och som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat och som i den förstnämnda medlemsstaten blir föremål för en beskattning vid utflyttningen, kan åberopa artikel 49 FEUF mot denna medlemsstat.

23 Den nederländska, den tyska, den italienska, den portugisiska, den finländska och den svenska regeringen samt Förenade kungarikets regering har hävdat att artikel 49 FEUF inte påverkar medlemsstaternas befogenhet att införa en lagstiftning, och detta gäller även beträffande skatterättsliga bestämmelser om flyttning av företags säte mellan medlemsstater. Den tolkning som domstolen gjorde i de ovannämnda målen Daily Mail and General Trust och Cartesio avsåg inte enbart villkoren för bolags bildande och funktion enligt den nationella associationsrätten.

24 Nämnda regeringar har i detta avseende förklarat att National Grid Indus just på grund av flyttningen av sin verkliga ledning upphör att omfattas av skattelagstiftningen i ursprungsstaten. Nederländerna förlorar all beskattningsrätt beträffande inkomster i bolagets verksamhet. Den beskattning som är i fråga i det nationella målet är alltså nära knuten till de bestämmelser i den nationella associationsrätten som avgör villkoren för bolagens hemvist och deras flyttning av sätet, och beskattningen är en direkt följd av dessa bestämmelser.

25 Därvid gäller enligt artikel 54 FEUF att bolag som bildas i överensstämmelse med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom unionen ska likställas med fysiska personer som är medborgare i medlemsstaterna vid tillämpningen av EUF-fördragets bestämmelser om etableringsfrihet.

26 I avsaknad av en enhetlig unionsrättslig definition av de bolag som kan omfattas av etableringsrätten i kraft av en enda anknytningsfaktor, som avgör vilken nationell rättsordning som ska tillämpas på ett bolag, utgör frågan huruvida artikel 49 FEUF är tillämplig på ett bolag som åberopar den grundläggande friheten i denna artikel, vilken för övrigt aktualiseras även för fysiska personer som är medborgare i en medlemsstat beträffande huruvida dessa i denna egenskap kan omfattas av nämnda frihet, utgör en prejudicialfråga som på unionsrättens nuvarande stadium endast kan lösas i tillämplig nationell rätt. Det är alltså endast när det har bekräftats att detta

bolag faktiskt omfattas av etableringsfriheten, med hänsyn till de villkor som anges i artikel 54 FEUF, som frågan huruvida den friheten för nämnda bolag har inskränkts i den mening som avses i artikel 49 FEUF uppkommer (se domen i det ovannämnda målet Daily Mail and General Trust, punkterna 19–23, dom av den 5 november 2002 i mål C-208/00, Überseering, REG 2002, s. I-9919, punkterna 67–70, och domen i det ovannämnda målet Cartesio, punkt 109).

27 En medlemsstat har således befogenhet att definiera såväl den anknytning som krävs för att ett bolag ska anses ha bildats enligt dess nationella rätt och för att det i denna egenskap ska kunna omfattas av etableringsrätten, som den anknytning som krävs för bibehållande av denna status i ett senare skede (domen i det ovannämnda målet Cartesio, punkt 110). En medlemsstat har följaktligen rätt att föreskriva inskränkningar i rätten för ett bolag som bildats enligt dess rättsordning att flytta sin verkliga ledning utanför landet, såvida det önskar bibehålla den ställning som juridisk person som det har enligt den nationella rättsordningen (domen i det ovannämnda målet Überseering, punkt 70).

28 I det nationella målet har flyttningen av National Grid Indus verkliga ledning till Förenade kungariket dock inte inverkat på företagets status som bolag bildat enligt nederländsk rätt. Enligt denna rättsordning gäller för bolag konstituerandeteorin.

29 Den nederländska, den tyska, den italienska, den portugisiska, den finländska och den svenska regeringen samt Förenade kungarikets regering har emellertid hävdat att om en medlemsstat har befogenhet att kräva att ett bolag som flyttar ut ska upplösas och likvideras, ska denna stat även anses ha befogenhet att ställa skattemässiga krav om den tillämpar systemet – vilket är förmånligare ur den gemensamma marknadens perspektiv – att sätet kan flyttas med bibehållande av rättskapaciteten.

30 Den i punkt 27 i förevarande dom nämnda befogenheten innebär dock inte att fördragets regler om etableringsfrihet inte är tillämpliga på den nationella lagstiftningen i fråga om bildande och upplösning av bolag (se domen i det ovannämnda målet Cartesio, punkt 112).

31 Den nationella lagstiftning som är i fråga i målet vid den hänskjutande domstolen rör inte fastställandet av de krav som en medlemsstat uppställer för att ett bolag som bildats i överensstämmelse med dess lagstiftning ska kunna bibehålla sin status som bolag i nämnda stat efter det att bolaget flyttat sin verkliga ledning till en annan medlemsstat. Lagstiftningen begränsar sig tvärtom till de skattemässiga konsekvenserna för bolag som bildats enligt nationell rätt när dessa flyttar sätet mellan medlemsstater, utan att flyttningen påverkar deras status som bolag i den aktuella medlemsstaten.

32 I det nationella målet har inte flyttningen av National Grid Indus verkliga ledning påverkat dess status som bolag bildat enligt nederländsk rätt, och flyttningen har därför inte påverkat bolagets möjligheter att åberopa artikel 49 FEUF. I egenskap av bolag som bildats enligt lagstiftningen i en medlemsstat och som har sitt huvudkontor inom unionen, omfattas det enligt artikel 54 FEUF av fördragets bestämmelser om etableringsfrihet och kan följaktligen åberopa rättigheter enligt artikel 49 FEUF, bland annat i syfte att ifrågasätta lagligheten av nämnda medlemsstats beskattning av bolaget i samband med att detta flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat.

33 Den första frågan ska följaktligen besvaras enligt följande. Ett bolag som bildats enligt lagstiftningen i en medlemsstat och som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat, utan att denna flyttning påverkar dess status som bolag i förstnämnda

stat, kan åberopa artikel 49 FEUF i syfte att ifrågasätta lagenligheten av den statens beskattning av bolaget i samband med flyttningen av sätet.

Den andra och den tredje frågan

34 Den hänskjutande domstolen har ställt sin andra och sin tredje fråga, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 49 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för en sådan skattelagstiftning i en medlemsstat som den aktuella lagstiftningen, enligt vilken orealiserade värdeökningar på tillgångar i ett bolag, vilket bildats enligt den medlemsstatens rättsordning och som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat, beskattas i förstnämnda medlemsstat vid tidpunkten för utflyttningen, utan att det i denna lagstiftning föreskrivs någon rätt till uppskov med betalningen av skatten för bolaget intill dess att värdeökningarna verkligen realiseras, eller tas hänsyn till de värdeminskningar som kan komma att realiseras efter flyttningen av den verkliga ledningen. Den hänskjutande domstolen önskar även få klarhet i huruvida tolkningen av artikel 49 FEUF påverkas av den omständigheten att de orealiserade värdeökningar som beskattas hänför sig till valutakursvinster som inte kan synliggöras i den mottagande medlemsstaten, då detta inte är möjligt enligt där gällande skattelagstiftning.

Huruvida det föreligger en inskränkning av etableringsfriheten

35 Enligt artikel 49 FEUF ska inskränkningar i etableringsfriheten förbjudas. Även om fördragets bestämmelser om etableringsfrihet enligt sin ordalydelse syftar till att säkerställa nationell behandling i den mottagande medlemsstaten utgör de samtidigt ett förbud mot att ursprungsstaten hindrar någon av sina medborgare eller ett bolag som bildats i överensstämmelse med dess lagstiftning från att etablera sig i en annan

medlemsstat (se dom av den 16 juli 1998 i mål C-264/96, ICI, REG 1998, s. I-4695, punkt 21, av den 6 december 2007 i mål C-298/05, Columbus Container Services, REG 2007, s. I-10451, punkt 33, av den 23 oktober 2008 i mål C-157/07, Krankenheim Ruhesitz am Wannsee-Seniorenheimstatt, REG 2008, s. I-8061, punkt 29, och av den 15 april 2010 i mål C-96/08, CIBA, REU 2010, s. I-2911, punkt 18).

36 Enligt fast rättspraxis ska också varje åtgärd som innebär att utövandet av etableringsfriheten förbjuds, hindras eller blir mindre attraktivt anses utgöra en inskränkning i denna frihet (se dom av den 5 oktober 2004 i mål C-442/02, CaixaBank France, REG 2004, s. I-8961, punkt 11, samt domarna i de ovannämnda målen Columbus Container Services, punkt 34, Krankenheim Ruhesitz am Wannsee-Seniorenheimstatt, punkt 30, och CIBA, punkt 19).

37 Det kan beträffande det nationella målet konstateras att det uppstår nackdelar i likviditetshänseende för ett enligt nederländsk rätt bildat bolag som med utövande av sin rätt enligt artikel 49 FEUF önskar flytta ut sin verkliga ledning från Nederländerna, jämfört med ett motsvarande bolag som behåller sin verkliga ledning i Nederländerna. Enligt den nationella lagstiftning som nu är i fråga leder nämligen flyttningen av den verkliga ledningen till en annan medlemsstat till att orealiserade värdeökningar på utflyttade tillgångar omedelbart beskattas medan sådana värdeökningar inte beskattas när ett sådant bolag flyttar sitt säte inom Nederländerna. Värdeökningar på tillgångarna i ett bolag som flyttar sitt säte inom medlemsstaten beskattas först när de verkligen realiseras och då endast i den utsträckning som detta skett. Denna skillnad i behandling vid beskattningen av värdeökningar kan avhålla ett bolag som bildats enligt nederländsk rätt från att flytta sitt säte till en annan medlemsstat (se, för ett liknande resonemang, domarna i de ovannämnda målen de Lasteyrie du Saillant, punkt 46, och N, punkt 35).

38 Den sålunda konstaterade skillnaden i behandling förklaras inte av någon objektiv skillnad mellan situationerna. När det gäller en medlemsstats lagstiftning om beskattningen av värdeökningar som genererats inom dess territorium, är situationen för ett bolag som bildats enligt lagstiftningen i nämnda medlemsstat och som flyttar sitt säte till en annan medlemsstat lik situationen för ett annat bolag som bildats enligt lagstiftningen i den förstnämnda medlemsstaten, men som bibehåller sitt säte i den medlemsstaten, med avseende på beskattningen av värdeökningar på tillgångar som genererats i den förstnämnda medlemsstaten innan sätet flyttas.

39 Den spanska, den franska och den portugisiska regeringen har vidare anfört att det inte uppstår några nackdelar för ett sådant bolag som National Grid Indus jämfört med ett bolag som flyttat sitt säte inom en medlemsstat. Eftersom valutakursvinsten i nederländska floriner på en fordran i brittiska pund skulle ha försvunnit när National Grid Indus verkliga ledning flyttades till Förenade kungariket skulle detta bolag, enligt nämnda regeringar, ha beskattats för en realiserad värdeökning. En flyttning av sätet inom Nederländerna skulle däremot inte ha medfört att värdeökningen realiserades.

40 Denna argumentation kan inte godtas. Den aktuella beskattningen i det nationella målet avser inte realiserade värdeökningar. Den valutakursvinst som beskattades i det nationella målet avser nämligen an orealiserad värdeökning som inte har genererat någon inkomst för National Grid Indus. Denna orealiserade värdeökning skulle inte ha beskattats om National Grid Indus hade flyttat sin verkliga ledning inom Nederländerna.

41 Härav följer att den skillnad i behandling som nederländska bolag vilka flyttar den verkliga ledningen till en annan medlemsstat är föremål för, enligt de bestämmelser som är i fråga i det nationella målet, jämfört med nederländska bolag som flyttar sin

verkliga ledning inom Nederländerna, i princip utgör en otillåten inskränkning enligt fördragets bestämmelser om etableringsfrihet.

Huruvida inskränkningen i etableringsfriheten kan motiveras

42 Av fast rättspraxis följer att en inskränkning av etableringsfriheten bara är tillåten om den är motiverad av tvingande skäl av allmänintresse. Om så är fallet krävs dessutom att inskränkningen är ägnad att säkerställa att det eftersträvade ändamålet uppnås och att den inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta ändamål (dom av den 13 december 2005 i mål C-446/03, Marks & Spencer, REG 2005, s. I-10837, punkt 35, av den 12 september 2006 i mål C-196/04, Cadbury Schweppes och Cadbury Schweppes Overseas, REG 2006, s. I-7995, punkt 47, av den 13 mars 2007 i mål C-524/04, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, REG 2007, s. I-2107, punkt 64, och av den 18 juni 2009 i mål C-303/07, Aberdeen Property Fininvest Alpha, REG 2009, s. I-5145, punkt 57).

43 Enligt den hänskjutande domstolen är inskränkningen av etableringsfriheten motiverad av ändamålet att säkerställa en väl avvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna i enlighet med territorialitetsprincipen, sammankopplad med en tidsmässig komponent. Den berörda medlemsstaten utövar nämligen endast sin beskattningsrätt på värdeökningar som genererats inom dess territorium under den period när National Grid Indus hade sitt skatterättsliga hemvist där.

44 National Grid Indus anser emellertid att detta ändamål inte kan motivera inskränkningen, eftersom den aktuella lagstiftningen i det nationella målet inte avser någon verklig inkomst.

45 Det ska i detta hänseende för det första erinras om att säkerställandet av fördelningen av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna är ett legitimt ändamål som erkänts av domstolen (se, för ett liknande resonemang, domarna i de ovannämnda målen Marks & Spencer, punkt 45, och N, punkt 42, samt dom av den 18 juli 2007 i mål C-231/05, Oy AA, REG 2007, s. I-6373, punkt 51, och av den 15 maj 2008 i mål C-414/06, Lidl Belgium, REG 2008, s. I-3601, punkt 31). För det andra följer det av fast rättspraxis att medlemsstaterna så länge det inte har antagits några enhetliga eller harmoniserande unionsbestämmelser fortfarande har befogenhet att, genom konventioner eller unilateralt, bestämma enligt vilka kriterier som beskattningsrätten ska fördelas mellan dem, särskilt när det gäller undanröjande av dubbelbeskattning (dom av den 19 november 2009 i mål C-540/07, kommissionen mot Italien, REG 2009, s. I-10983, punkt 29 och där angiven rättspraxis).

46 Flyttningen av den verkliga ledningen för ett bolag från en medlemsstat till en annan kan inte innebära att ursprungsmedlemsstaten ska avstå från sin rätt att beskatta värdeökningar som omfattades av den statens beskattningsrätt när de uppkom före utflyttningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 december 2006 i mål C-374/04, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, REG 2006, s. I-11673, punkt 59). Domstolen har i enlighet med detta slagit fast att en medlemsstat har rätt att, enligt den skatterättsliga territorialitetsprincipen sammankopplad med en tidsmässig komponent, nämligen den skattskyldiges skatterättsliga hemvist under den period när de orealiserade värdeökningarna uppkom, beskatta dessa värdeökningar vid den skattskyldiges utflyttningstillfälle (se domen i det ovannämnda målet N, punkt 46). En sådan åtgärd avser nämligen att förebygga situationer som kan äventyra ursprungsmedlemsstatens rätt att beskatta verksamhet som bedrivs inom dess territorium, och kan alltså motiveras av säkerställandet av fördelningen av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna (se domarna i de ovannämnda målen Marks & Spencer, punkt 46, Oy AA, punkt 54, och dom av den 21 januari 2010 i mål C-311/08, SGI, REU 2010, s. I-487, punkt 60).

47 Av beslutet om hänskjutande framgår att National Grid Indus enligt artikel 7.1 i avtalet ansågs ha sitt hemvist i Förenade kungariket efter att ha flyttat sin verkliga ledning dit. Eftersom National Grid Indus på grund av flyttningen av sätet upphörde att redovisa skattepliktiga inkomster i Nederländerna, skedde en utflyttningsbeskattning enligt artikel 16 Wet IB av värdeökningarna på bolagets tillgångar i Nederländerna

vid den tidpunkt då dess säte flyttades till Förenade kungariket. De värdeökningar som realiserats efter flyttningen av sätet ska enligt artikel 13.4 i avtalet beskattas i Förenade kungariket.

48 Med hänsyn till dessa omständigheter är en sådan lagstiftning som den i det nationella målet aktuella ägnad att säkerställa upprätthållandet av fördelningen av beskattningsrätten mellan de berörda medlemsstaterna. Utflyttningsbeskattningen vid den tidpunkt då ett bolag flyttar sin verkliga ledning avser nämligen att orealiserade värdeökningar, vilka vid sin uppkomst innan flyttningen av bolagets verkliga ledning omfattades av ursprungsmedlemsstatens beskattningsrätt, inkomstbeskattas. En orealiserad värdeökning på en ekonomisk tillgång beskattas således i den medlemsstat där den uppkommit. De värdeökningar som realiseras efter flyttningen av bolagets verkliga ledning beskattas enbart i den mottagande medlemsstat där de har uppkommit, varigenom de undgår dubbelbeskattning.

49 National Grid Indus argument att den aktuella beskattningen i det nationella målet inte kan vara motiverad, eftersom den påförs en orealiserad värdeökning och inte en realiserad sådan, kan inte godtas. I likhet med vad som har understrukits av de regeringar som har yttrat sig vid domstolen har en medlemsstat rätt att beskatta det ekonomiska värde som uppkommer genom den orealiserade värdeökningen inom dess territorium, även om den aktuella värdeökningen ännu inte faktiskt har realiserats där.

50 Det ska också prövas huruvida en sådan lagstiftning som den i det nationella målet aktuella går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade ändamålet (dom av den 30 juni 2011 i mål C-262/09, Meilicke m.fl., REU 2011, s. I-5669, punkt 42 och där angiven rättspraxis).

51 Domstolen erinrar i detta hänseende om att enligt den nationella lagstiftning som är i fråga i målet vid den nationella domstolen skedde såväl fastställandet av den skatt som ska betalas som uttaget av densamma vid den tidpunkt då National Grid Indus upphörde att uppbära skattepliktig inkomst i Nederländerna, vilken i förevarande fall inträdde vid flyttningen av bolagets verkliga ledning till en annan medlemsstat. Bedömningen av huruvida denna lagstiftning är proportionerlig förutsätter att det görs skillnad mellan fastställandet av skattebeloppet och uttaget av detsamma.

– Det slutliga fastställandet av skatten vid tidpunkten för flyttningen av bolagets verkliga ledning till en annan medlemsstat

52 Som generaladvokaten har påpekat i punkterna 55 och 56 i sitt förslag till avgörande är det med hänsyn till ändamålet med den aktuella lagstiftningen, vilket är att i ursprungsmedlemsstaten beskatta de värdeökningar som när de uppkom omfattades av den medlemsstatens beskattningsrätt, förenligt med proportionalitetsprincipen att skatten fastställs vid den tidpunkt då ett bolags verkliga ledning flyttas. Det är nämligen proportionellt att ursprungsmedlemsstaten, i syfte att säkerställa utövandet av sin beskattningsrätt, fastställer den skatt som ska betalas på orealiserade värdeökningar som uppkommit inom dess territorium vid den tidpunkt då dess rätt att beskatta bolaget upphör, i förevarande fall vid den tidpunkt då bolaget flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat.

53 Europeiska kommissionen har emellertid, med hänvisning till domen i det ovannämnda målet N, hävdat att ursprungsmedlemsstaten är skyldig att ta hänsyn till värdeminskningar som uppkommit mellan den tidpunkt då bolagets säte flyttas och realisationen av tillgångarna, i det fallet att det enligt skattesystemet i den mottagande medlemsstaten inte tas några hänsyn till dessa värdenedgångar.

54 I domen i det ovannämnda målet N, som avsåg en nationell lagstiftning enligt vilken en enskild i samband med att vederbörandes skatterättsliga hemvist flyttas till en annan medlemsstat beskattas för orealiserade värdeökningar på ett betydande innehav i ett bolag, slog domstolen fast att det endast är ett skattesystem som medger beaktande av hela den värdeminskning som kan realiseras efter det att den skattskyldiges hemvist flyttas, såvida denna värdeminskning inte redan beaktats i värdmedlemsstaten, vilket kan anses proportionellt i förhållande till ändamålet att säkerställa en väl avvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna (domen i det ovannämnda målet N, punkt 54).

55 Även om National Grid Indus flyttning av sin verkliga ledning till Förenade kungariket ledde till att fordran i det nationella målet, vilken utställts i brittiska pund, inte längre var förenad med någon valutakursrisk skulle värdet på fordran likväl kunna gå ned efter flyttningen, exempelvis om det berörda bolaget inte skulle erhålla full betalning för den.

56 I motsats till vad som var fallet i det ovannämnda målet N kan det – med hänsyn till ändamålet med den lagstiftning som är aktuell i det nationella målet – inte anses oproportionellt att det inte är möjligt att i ursprungsmedlemsstaten beakta värdenedgångar som realiserats efter flyttningen av ett bolags verkliga ledning.

57 Tillgångarna i ett bolag är nämligen direkt knutna till ekonomisk verksamhet som drivs i syfte att generera intäkter. Storleken av den skattepliktiga inkomsten i ett bolag påverkas för övrigt delvis av värderingen av tillgångarna i dess balansräkning eftersom avskrivningarna minskar beskattningsunderlaget.

58 Eftersom inkomsterna i ett bolag som har flyttat sin verkliga ledning i ett fall som det förevarande enbart beskattas i den mottagande medlemsstaten efter flyttningen, vilket följer av den skatterättsliga territorialitetsprincipen som är sammankopplad med en tidsmässig komponent, ankommer det – med hänsyn till ovannämnda samband mellan tillgångarna i ett bolag och dess skattepliktiga inkomst, och därmed av skäl hänförliga till symmetrin mellan rätten att beskatta vinster och avdragsrätten för förluster – på den medlemsstaten att i sitt skattesystem beakta förändringar i värdet på bolagets tillgångar, vilka inträffat efter det datum då ursprungsmedlemsstaten förlorat den skatterättsliga anknytningen till nämnda bolag.

59 Under dessa förhållanden har ursprungsmedlemsstaten, i motsats till vad kommissionen har hävdat, inte någon skyldighet att beakta eventuella valutakursförluster som uppkommit efter det att National Grid Indus flyttat sin verkliga ledning till Förenade kungariket intill dess att bolagets fordran återbetalas eller överlåts. Skatten på den orealiserade värdeökningen fastställs nämligen vid den tidpunkt då ursprungsmedlemsstatens rätt att beskatta bolaget upphör, i förevarande fall när bolaget flyttar sitt säte. Om ursprungsmedlemsstaten beaktar valutakursvinster och -förluster som uppkommit efter det att den verkliga ledningen flyttats, skulle detta inte bara äventyra den väl avvägda fördelningen av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna utan även kunna leda till dubbelbeskattning eller dubbla förlustavdrag. Detta skulle framför allt vara fallet om ett bolag som har en sådan fordran i brittiska pund som den i det nationella målet aktuella, flyttar sitt säte från en medlemsstat med euro som valuta till en annan medlemsstat i euroområdet.

60 Den omständigheten att flyttningen av den verkliga ledningen till Förenade kungariket, i en situation som den i det nationella målet, har lett till att valutakursrisken försvunnit, eftersom fordran, som utställts i brittiska pund, tas upp i denna valuta i bolagets balansräkning även efter flyttningen av nämnda säte, är irrelevant. Det är nämligen i överensstämmelse med den skatterättsliga territorialitetsprincipen, som

är sammankopplad med en tidsmässig komponent – det vill säga att den skattskyldige ska ha sitt skatterättsliga hemvist i landet under den period då den skattepliktiga vinsten uppkommer – att den värdeökning som genererats i ursprungsmedlemsstaten beskattas vid den tidpunkt då bolaget flyttar sin verkliga ledning.

61 Som framgår av punkt 58 i förevarande dom kommer dessutom den mottagande medlemsstaten i princip att vid den tidpunkt då det berörda bolagets tillgångar realiseras beakta värdeökningar och värdeminskningar på dessa tillgångar efter det att bolagets säte flyttats. Den omständigheten att den mottagande medlemsstaten eventuellt inte beaktar värdeminskningar medför dock inte någon skyldighet för ursprungsmedlemsstaten att vid den tidpunkt då den aktuella tillgången realiseras räkna om den skatt som ska betalas, vilken blivit slutligt fastställd vid den tidpunkt då det berörda bolaget på grund av att det flyttade sin verkliga ledning upphörde att vara skattskyldigt i sistnämnda medlemsstat.

62 Fördraget innehåller inte några garantier för bolag som omfattas av artikel 54 FEUF att en flyttning av deras verkliga ledning till en annan medlemsstat ska vara neutral i skattehänseende. Mot bakgrund av de olikheter som finns mellan medlemsstaternas lagstiftning på detta område kan en sådan flyttning vara mer eller mindre förmånlig eller oförmånlig i skattehänseende för ett bolag (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 juli 2004 i mål C-365/02, Lindfors, REG 2004, s. I-7183, punkt 34, av den 12 juli 2005 i mål C-403/03, Schempp, REG 2005, s. I-6421, punkt 45, och av den 20 maj 2008 i mål C-194/06, Orange European Smallcap Fund, REG 2008, s. I-3747, punkt 37). Etableringsfriheten kan alltså inte förstås så, att en medlemsstat är skyldig att utforma sina skattebestämmelser med hänsyn till en annan medlemsstats skattebestämmelser för att i alla situationer säkerställa en beskattning som överbryggar alla olikheter som följer av de nationella skattelagstiftningarna (se dom av den 28 februari 2008 i mål C-293/06, Deutsche Shell, REG 2008, s. I-1129, punkt 43).

63 Det ska vidare understrykas att den skattemässiga situationen för ett sådant bolag som det i det nationella målet, vilket har en fordran i brittiska pund och vilket flyttar sin verkliga ledning från Nederländerna till Förenande kungariket, jämförd med situationen för ett bolag som har en identisk fordran men som flyttar sitt säte inom förstnämnda medlemsstat, inte nödvändigtvis är oförmånlig.

64 Av vad som anförts ovan följer att artikel 49 FEUF inte utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken skatten på orealiserade värdeökningar på ett bolags tillgångar fastställs slutligt – utan hänsyn till värdeminskningar eller värdeökningar som kan uppkomma senare – vid den tidpunkt då bolaget till följd av att det flyttat sin verkliga ledning till en annan medlemsstat inte längre uppbär skattepliktig inkomst i förstnämnda medlemsstat. Det saknar i det avseendet betydelse att de orealiserade värdeökningar som beskattas hänför sig till valutakursvinster som inte kan synliggöras i den mottagande medlemsstaten med hänsyn till den där rådande skatteordningen.

– Omedelbart uttag av skatten vid tidpunkten för flyttningen av bolagets verkliga ledning till en annan medlemsstat

65 Enligt National Grid Indus och kommissionen är det omedelbara uttaget av skatten vid den tidpunkt då ett bolag flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat oproportionellt. Ett uttag av skatten vid den tidpunkt då värdeökningarna verkligen realiseras är en mindre ingripande åtgärd än den som föreskrivs i den lagstiftning som är aktuell i det nationella målet, och äventyrar inte fördelningen av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna.

66 Kommissionen har tillagt att ett uppskjutet uttag av skatten inte skulle leda till någon orimlig administrativ börda. En av det berörda bolaget undertecknad vanlig årlig inkomstdeklaration, med uppgift om att bolaget fortsätter att äga de överförda tillgångarna, kompletterad med en deklaration som upprättas vid tillfället för den faktiska överlåtelsen av tillgången, kan enligt kommissionen räcka för att ursprungsmedlemsstaten ska kunna ta ut skatten på orealiserade värdeökningar vid den tidpunkt då tillgången realiseras.

67 De tio regeringar som har yttrat sig vid domstolen har däremot gjort gällande att ett omedelbart uttag av skatten vid den tidpunkt då bolaget flyttar sin verkliga ledning, är förenlig med proportionalitetsprincipen. Att ta ut skatten först när värdeökningarna realiseras utgör inte någon likvärdig och effektiv lösning, utan skulle kunna äventyra uppnåendet av det ändamål av allmänintresse som eftersträvas med den lagstiftning som är i fråga i det nationella målet. De har i detta avseende framhållit att ett uppskjutet uttag av skatten förutsätter att de olika tillgångar som ökat i värde när bolaget flyttar sitt säte, kan bevakas i den mottagande medlemsstaten till dess att de realiseras. Att organisera en sådan bevakning skulle innebära en orimlig börda såväl för nämnda bolag som för skattemyndigheterna.

68 Domstolen konstaterar i detta avseende att de likviditetsproblem som kan uppstå när skatten på orealiserade värdeökningar tas ut omgående skulle kunna undvikas genom att skatten i stället tas ut vid den tidpunkt när en tillgång – som myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten funnit har ökat i värde vid den tidpunkt då ett bolag flyttar sin verkliga ledning – faktiskt realiseras i den mottagande medlemsstaten.

69 När det gäller de administrativa bördor som ett sådant uppskjutet skatteuttag kan förorsaka, kan flyttningen av ett bolags verkliga ledning vara förenad med en flyttning

av ett stort antal tillgångar. Den nederländska regeringen har i det avseendet understrukit att situationen i det nationella målet inte är typisk, eftersom det där endast är värdeökningen på en av National Grid Indus innehavd fordran som avses.

70 Som generaladvokaten har anfört i punkt 69 i sitt förslag till avgörande följer härav att situationen för ett bolag när det gäller dess tillgångar kan visa sig vara så komplicerad att det är näst intill omöjligt att exakt bevaka över gränserna vad som händer med samtliga bolagets anläggnings- och omsättningstillgångar ända fram till dess att de orealiserade värdeökningarna på dessa realiseras, och att en sådan uppföljning förutsätter en insats av det berörda bolaget som innebär en betydande och till och med orimlig börda för detsamma.

71 Det kan alltså inte uteslutas att den administrativa börda som följer av den av kommissionen föreslagna årliga deklarationen, vilken skulle behöva upprättas för varje tillgång som ökat i värde vid den tidpunkt då det berörda bolagets flyttar sin verkliga ledning, i sig innebär ett hinder för bolagets etableringsfrihet som inte nödvändigtvis utgör ett mindre ingrepp i denna frihet än när skatten tas ut omedelbart på värdeökningen.

72 I andra situationer kan däremot bolagets tillgångar vara av sådant slag och av sådan omfattning att det utan svårighet går att bevaka över gränserna vad som händer med de delar av tillgångarna som vid den tidpunkt då det berörda bolaget flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat hade ökat i värde.

73 Under dessa förhållanden utgör en nationell lagstiftning med möjlighet för det bolag som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat att välja mellan, å ena

sidan, att omedelbart betala skatten – vilket medför en nackdel i likviditetshänseende för detta bolag samtidigt som senare administrativa bördor undviks – och, å andra sidan, en uppskjuten betalning av nämnda skatt eventuellt i förening med ränta enligt tillämplig nationell lagstiftning, något som oundvikligen leder till en administrativ börda för det berörda bolaget i samband med bevakningen av överförda tillgångar, en åtgärd som både är ägnad att säkerställa en väl avvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna och som utgör ett mindre ingrepp i etableringsfriheten än den åtgärd som är i fråga i det nationella målet. För det fallet att ett bolag skulle anse att de administrativa bördor som är förenade med ett uppskjutet uttag är orimliga, skulle det kunna välja att betala skatten omgående.

74 Det måste dock även beaktas att det finns en risk för att skatten inte tas ut, och att denna risk ökar ju längre tiden går. Den berörda medlemsstaten kan ta hänsyn till denna risk i sin nationella lagstiftning om uppskov med betalningen av skatt, genom att exempelvis kräva ställande av bankgaranti.

75 De regeringar som har yttrat sig vid domstolen anser vidare att den uppskjutna betalningen av skatten leder till en orimlig börda för medlemsstaternas skattemyndigheter, eftersom de måste bevaka samtliga tillgångar i ett bolag på vilka värdeökningar konstaterats vid den tidpunkt då bolaget flyttade sin verkliga ledning.

76 En sådan argumentation kan inte godtas.

77 Domstolen erinrar inledningsvis om att bevakningen av tillgångarna endast avser uttaget av skatten och inte fastställandet av densamma. Som framgår av punkt 64 i förevarande dom, utgör inte artikel 49 FEUF hinder för en sådan lagstiftning i en medlemsstat som den som är i fråga i det nationella målet, enligt vilken skatten på

värdeökningar på tillgångarna i ett bolag som upphör att uppbära skattepliktig inkomst i nämnda medlemsstat när det flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat, fastställs slutligt vid tidpunkten för denna flyttning. Ett bolag som väljer uppskjuten betalning av skatten anser att bevakningen av de tillgångar som vid tidpunkten för nämnda flyttning hade varit föremål för en värdeökning inte medför några orimliga administrativa bördor, och därför kan inte heller bördorna för skattemyndigheterna i ursprungsmedlemsstaten, vilka avser granskningen av de deklarationer som hänger samman med en sådan bevakning, anses vara orimliga.

78 I motsats till vad den nederländska, den tyska och den spanska regeringen har hävdat är befintliga former för ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas myndigheter tillräckliga för att ursprungsmedlemsstaten ska kunna kontrollera riktigheten i deklarationerna från de bolag som valt uppskjuten betalning av skatten. Eftersom skatten fastställs slutligt vid den tidpunkt då bolaget på grund av att det flyttar sin verkliga ledning upphör att uppbära skattepliktig inkomst i ursprungsmedlemsstaten, kommer biståndet från den mottagande medlemsstaten inte att avse ett korrekt fastställande av skatten utan endast uttaget av skatten. I artikel 4.1 i rådets direktiv 2008/55/EG av den 26 maj 2008 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder (EUT L 150, s. 28) föreskrivs att ”[p]å begäran av den sökande myndigheten ska den anmodade myndigheten tillhandahålla alla upplysningar som skulle kunna vara av värde för den sökande myndigheten vid indrivningen av dess fordran”. Enligt nämnda direktiv kan alltså ursprungsmedlemsstaten begära upplysningar från de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten avseende huruvida vissa tillgångar i ett bolag som flyttat sin verkliga ledning till denna medlemsstat har realiserats eller ej, såvitt upplysningarna är nödvändiga för att driva in en skattefordran som uppkom vid tidpunkten för denna flyttning. Dessutom ger direktiv 2008/55, särskilt i artiklarna 5–9,

ursprungsmedlemsstatens myndigheter en ram för samarbete och bistånd för att effektivt driva in en skattefordran i den mottagande medlemsstaten.

79 Den tyska och den italienska regeringen har för övrigt gjort gällande att den nationella lagstiftning som är i fråga i det nationella målet motiveras av kravet att upprätthålla det nationella skattesystemets inre sammanhang. Beskattningen av orealiserade värdeökningar vid den tidpunkt då den verkliga ledningen för det berörda bolaget flyttas till en annan medlemsstat utgör den logiska motsvarigheten till det undantagande från skatt som tidigare beviljats när det gäller dessa värdeökningar.

80 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 99 i sitt förslag till avgörande, sammanfaller kraven avseende skattesystemets inre sammanhang med den välavvägda fördelningen av beskattningsrätten.

81 Även om det antas att den nationella lagstiftning som är i fråga i det nationella målet medger att ändamålet avseende upprätthållandet av skattesystemets inre sammanhang uppnås, konstaterar domstolen emellertid att det endast är fastställelsen av skatten vid den tidpunkt då den verkliga ledningen för ett bolag flyttas som kan anses inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå ett sådant ändamål, och inte det omedelbara uttaget av skatten.

82 Ett uppskjutet uttag av skatten äventyrar nämligen inte det samband som finns i den nederländska lagstiftningen mellan, å ena sidan, skattefördelen i form av det undantagande från skatt som gäller för orealiserade värdeökningar på tillgångar så länge som ett bolag uppbär skattepliktig inkomst i Nederländerna och, å andra sidan, motvikten till nämnda fördel i form av en skatt som fastställs vid den tidpunkt då det berörda bolaget upphör att uppbära sådan inkomst.

83 Slutligen har den tyska, den spanska, den portugisiska, den finländska och den svenska regeringen samt Förenade kungarikets regering åberopat risken för skatteflykt i syfte att motivera den ifrågavarande nationella lagstiftningen.

84 Endast den omständigheten att ett bolag flyttar sitt säte till en annan medlemsstat kan emellertid inte grunda någon allmän presumtion om skattebedrägeri och motivera en åtgärd som ingriper i utövandet av en grundläggande frihet som garanteras i fördraget (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet ICI, punkt 26, dom av den 26 september 2000 i mål C-478/98, kommissionen mot Belgien, REG 2000, s. I-7587, punkt 45, av den 21 november 2002 i mål C-436/00, X och Y, REG 2004, s. I-10829, punkt 62, av den 4 mars 2004 i mål C-334/02, kommissionen mot Frankrike, REG 2004, s. I-2229, punkt 27, och domen i det ovannämnda målet Cadbury Schweppes och Cadbury Schweppes Overseas, punkt 50).

85 Av vad som anförts ovan följer således att en sådan lagstiftning som den som är i fråga i det nationella målet, enligt vilken skatten på orealiserade värdeökningar på tillgångar i ett bolag som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat ska tas ut vid själva tidpunkten för flyttningen, är oproportionell.

86 Den andra och den tredje frågan ska därmed besvaras enligt följande. Artikel 49 FEUF ska tolkas enligt följande.

— Artikeln utgör inte hinder för en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken skatten på orealiserade värdeökningar på ett bolags tillgångar fastställs slutligt – utan hänsyn till värdeminskningar eller värdeökningar som kan uppkomma senare – vid den tidpunkt då bolaget till följd av att det flyttat sin verkliga ledning till en annan medlemsstat inte längre uppbär skattepliktig inkomst i förstnämnda

medlemsstat. Det saknar i det avseendet betydelse att de orealiserade värdeökningar som beskattas hänför sig till valutakursvinster som inte kan synliggöras i den mottagande medlemsstaten med hänsyn till den där rådande skatteordningen.

— Artikeln utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, enligt vilken skatten på orealiserade värdeökningar på tillgångar i ett bolag som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat ska tas ut vid själva tidpunkten för flyttningen.

Rättegångskostnader

87 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) **Ett bolag som bildats enligt lagstiftningen i en medlemsstat och som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat, utan att denna flyttning påverkar dess status som bolag i förstnämnda stat, kan åberopa artikel 49 FEUF i syfte att ifrågasätta lagenligheten av den statens beskattning av bolaget i samband med flyttningen av sätet.**

2) Artikel 49 FEUF ska tolkas enligt följande.

— **Artikeln utgör inte hinder för en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken skatten på orealiserade värdeökningar på ett bolags tillgångar fastställs slutligt – utan hänsyn till värdeminskningar eller värdeökningar som kan uppkomma senare – vid den tidpunkt då bolaget till följd av att det flyttat sin verkliga ledning till en annan medlemsstat inte längre uppbär skattepliktig inkomst i förstnämnda medlemsstat. Det saknar i det avseendet betydelse att de orealiserade värdeökningar som beskattas hänför sig till valutakursvinster som inte kan synliggöras i den mottagande medlemsstaten med hänsyn till den där rådande skatteordningen.**

— **Artikeln utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat, enligt vilken skatten på orealiserade värdeökningar på tillgångar i ett bolag som flyttar sin verkliga ledning till en annan medlemsstat ska tas ut vid själva tidpunkten för flyttningen.**

Underskrifter